

סיכום מפגשי המינהלת המורחבת של אסטרטגיה שהתקיימו בתאריכים 26 בדצמבר 2017 ו- 11 בינואר, 2018

נוכחים במפגש שהתקיים ב- 26 בדצמבר: אלי פינרמן, איתמר גלזר, שמוליק אסולין, ויני אלטשטיין, דני שטיינברג, בועז ציון, עינת צחורי-פיין, ארנון דג, מוישה פליישמן, אמנון לרס, מיכה רון, ענת אלמן, ויקטור אלחנתי, אילן לוי, משה ראובני, עמית גלאון, נועם מאירי, אמנון ליכטר, דרור מינץ, זלמן הנקין, אורי ירמיהו.

נוכחים במפגש שהתקיים ב- 11 בינואר: איתמר גלזר, שמוליק אסולין, ויני אלטשטיין, דני שטיינברג, בועז ציון, עינת צחורי-פיין, ארנון דג, מוישה פליישמן, מיכה רון, ענת אלמן, ויקטור אלחנתי, משה ראובני, עמית גלאון, נועם מאירי, אמנון ליכטר, דרור מינץ, זלמן הנקין, אורי ירמיהו.

במפגשים נמסרו הדיווחים והעדכונים, נערכו הדיונים והתקבלו ההחלטות הבאות:

חברים חדשים במינהלת המורחבת של האסטרטגיה

לאחרונה היו שינויים בהרכב חברי המינהלת המורחבת של האסטרטגיה. ענת אלמן (במסגרת תפקידה כיו"ר הנמ"מ) הצטרפה למינהלת האסטרטגיה במקום יובל כהן שסיים את תפקידו. עמית גל-און (שמונה כמנהל המכון להגנת הצומח) ודרור מינץ (שמונה כמנהל המכון למדעי הקרקע, המים והסביבה) הצטרפו כחברים במינהלת המורחבת. דרור כיהן כחבר במינהלת האסטרטגיה כנציג המכון לקרקע. מאחר ששמוליק אסולין, שהצטרף לאחרונה למינהלת האסטרטגיה במסגרת תפקידו כסגן ראש המינהל, הוא מאותו המכון לא ימונה מחליף לדרור במינהלת.

סיוור של וועדת זילבר במרכז וולקני

בתאריך 9 בינואר היה אמור להתקיים סיוור של וועדת זילבר במרכז וולקני. במפגש המינהלת המורחבת שהתקיים בתאריך 26 בדצמבר דווח למשתתפים על הקונספט שהיווה את הבסיס להכנת תוכנית הסיוור ועל החוקרים שנבחרו להציג את מחקריהם. ביום חמישי, 4 בינואר התקבלה הודעה שהסיוור לא יתקיים במועד המתוכנן ושהוא נדחה למועד אחר. המועד (הלא-סופי) של סיוור הוועדה במרכז וולקני נקבע ל- 13 בפברואר.

פגישות עם נציגי משרד מבקר המדינה

נציגים של משרד מבקר המדינה ביקרו במינהל המחקר החקלאי. הם נפגשו לפגישה מקדימה עם ראש המינהל ואחרים ולאחר מכן קיימו שתי פגישות ארוכות (בנות 3.5 שעות כל-אחת) עם דני. בפגישה הראשונה עם דני תוארה המשמעות שתהיה לכוונה להעתיק את מרכז וולקני לצפון על מינהל המחקר החקלאי בפרט ועל המחקר החקלאי הציבורי בכלל. הפגישה השנייה התמקדה בהליך האסטרטגיה. לאחר מכן נפגשו נציגי המבקר לפגישה נוספת עם ראש המינהל ובה הודיעו לו שהם מתכוונים בעתיד להיפגש עם מנהלי המכונים. מועדי פגישות אלה לא נקבעו עדיין.

נוהל מרכזי מחקר

לאחר סדרת דיונים ארוכה הוכן נוהל עבודה (מספרו 10.10) העוסק במרכזי מחקר במינהל המחקר החקלאי. הנוהל אושר על ידי ראש המינהל בתאריך 6 בנובמבר, 2017. הוחלט על הקמתם של שלושה מרכזי מחקר בנושאים: ננוטכנולוגיה, עריכה גנומית וקנאביס. החלו הפעולות להקמת המרכזים, בהתאם לנוהל.

מיזוג מלח"י במינהל המחקר החקלאי

שנים רבות לאחר החלטת הממשלה בנושא הוצאו לאחרונה הדיונים בנושא המיזוג של מלח"י (מחקר לחקר חקלאות ימית שמקום מושבו באילת) עם מינהל המחקר החקלאי. ראש המינהל מינה וועדה ברשותו של איתמר גלזר בה חברים דני שטיינברג, נועם מאירי, יורם אבנימלך, חנה רוזנפלד, עמיר ביטן ונועם מוזס. תפקיד הוועדה לבחון את המסגרת האקדמית לשילוב של מלח"י במינהל, כיווני הפיתוח העתידי של חוקרי מלח"י ודרך השילוב שלהם בהליך האסטרטגיה. הוועדה אמורה להגיש לראש המינהל המלצות עד לסוף חודש ינואר, 2018.

קליטה של חוקרים חדשים במינהל

משנת 2010 ועד היום נקלטו במינהל 54 חוקרים חדשים. שניים נוספים נמצאים בהליכי קליטה מתקדמים. בימים אלה מתקיימים, במקביל, 13 מרכזי הערכה נוספים וניתן להניח שמשרות אלה יאוישו במהלך שנת 2018. בשיחות שהתקיימו עם כל מנהלי המחלקות במינהל בנוגע לחוקרים שנקלטו בין השנים 2014 לבין תחילת 2017 התברר שתחום הפעילות של 12% מהחוקרים החדשים דומה לתחום הפעילות של חוקרים שפרשו לגימלאות אותם הם החליפו ("שימור יכולות"). תחום הפעילות של 62% מהחוקרים שנקלטו הוגדר על ידי מנהלי המחלקות כחדש במחלקה (קליטה על פי הגדרת האסטרטגיה). הפעילות של שאר החוקרים שנקלטו (26%) הייתה בתחום הביניים בין "שימור יכולות" לתחום חדש במחלקה.

מפגש לשיפור הקשר בין חוקרי מינהל המחקר לחקלאות בערבה

ארנון דג דיווח שבהמשך למפגש בין הוועדה האסטרטגית לאנשי מו"פ ערבה, יתקיים בתאריך 28 בינואר 2018 מפגש שמטרתו שיפור הקשר בין חוקרי מינהל המחקר החקלאי לחקלאות בערבה. מטרת המפגש היא להציג לחוקרי המינהל את הקשיים והאתגרים העומדים בפני החקלאים בערבה עקב המשבר בענף הפלפל. הכוונה היא להתחיל בדו-שיח שבסופו יציעו חוקרי וולקני דרכים בהם יכול המינהל לעזור למגדלי הערבה להתמודד עם המשבר בו הם נמצאים. המפגש הקרוב יתקיים בנושא ירקות, פרחים והגנה"צ. המפגש השני (המועד עוד לא נקבע) יתקיים בנושא עצי פרי, קרקע ומים, הנדסה ואחסון ואיכות תוצרת חקלאית.

הוראה של חוקרי מינהל המחקר החקלאי במוסדות אקדמיים

ויני אלטשטיין דיווחה על דיון של חלק מחברי ההנהלה המצומצמת של המינהל בנושא הוראה של חוקרי מינהל המחקר החקלאי במוסדות אקדמיים (אוניברסיטאות ומכללות) שונים. כפי שהומלץ על ידי מינהלת האסטרטגיה, חוקרי המינהל יוכלו להתחייב ולהרצות במוסדות האקדמיים על בסיס אישי. הקריטריון שיעמוד בבסיס ההחלטה לאשר הסכמים חדשים בין המינהל למוסדות אקדמיים בהם המינהל מתחייב להעביר תוכנית הוראה ייחודית (כדוגמת ההסכם עם בר-אילן) יהיה התרומה שתהיה לתוכניות אלה למינהל.

אתר הליך האסטרטגיה

ויני אלטשטיין הציגה את הגירסה הנוכחית של אתר הליך האסטרטגיה הנמצא באתר המינהל תחת "שירותים הפנימיים". זו עדיין אינה הגירסה הסופית והכוונה לסיים את הקמת אתר הליך האסטרטגיה בהקדם. האתר יכלול מידע כללי על הליך האסטרטגיה (חזון, יעדים ומטרות, עץ מבנה, וכו'); מידע אודות מיקודי-העל ומיקודי המשנה (מטרות, חברי המיקודים, וכו'); מסמכים שונים (סיכומי פגישות, החלטות וכו') והדרכים בהם חוקרי המינהל יוכלו לפנות לחברי וועדת הקשר ולמינהלת הליך האסטרטגיה. מצ"ב קישור לאתר העתידי: <http://www.agri.gov.il/he/pages/1681.aspx>

השתלמות חוקרים חדשים

מוישה פליישמן הציג בקצרה את תוכנית ההשתלמות של החוקרים החדשים שנקלטו במינהל במהלך השנתיים האחרונות. המפגש הראשון של תוכנית ההשתלמות התקיים בתאריך 28 בדצמבר, 2017. התוכנית תכלול 7 מפגשים.

- **במפגש הראשון** נפגשו החוקרים החדשים עם חברי הנהלת המינהל שהציגו את המינהל וסקרו את פעילותם;
- **במפגש השני** יסיירו החוקרים החדשים במכוני המחקר השונים במרכז וולקני. מנהלי המכוני יציגו את הפעילויות של המכוני שלהם;
- **במפגש השלישי** יכירו החוקרים את פעילות יחידות המינהל;
- **המפגש הרביעי** ימשך יומיים ותועבר בו סדנא שתתמקד ברכישת מיומנויות ניהוליות במדע;
- **המפגש החמישי** יוקדש להיכרות עם ממשקים ויחידות במשרד החקלאות (שה"מ, השירותים להגנה"צ, ועוד) ובגופים אחרים (קמ"ח, מועצת הצמחים, ועוד);
- **המפגש השישי** יתקיים במרכז מחקר גילת ובו יוצגו האתגרים העומדים בפני המחקר והחקלאות בדרום;
- **המפגש השביעי** והאחרון יתקיים במרכז מחקר נווה יער ובו יוצגו האתגרים העומדים בפני המחקר והחקלאות בצפון.

ימי עיון וסדנאות במינהל המחקר החקלאי

מוישה פליישמן הציג את רשימת ימי העיון והסדנאות שהתקיימו בשנת 2017 (הסדנא האחרונה תתקיים במרץ 2018). פורסם קול-קורא לחוקרי המינהל להגשת הצעות לימי עיון וסדנאות שיתקיימו בשנת 2018 במימון (מלא או חלקי) של המינהל. הוגשו 7 הצעות שנבחנו על ידי חברי וועדת פיתוח היכולות על פי הקריטריונים הבאים:

- מידת העניין והשתתפות של אנשי מנהל המחקר החקלאי
- איכות המרצים מחו"ל

- האינטרדספלינאריות של הכנסים
- ההשפעה על הקהילה המדעית בישראל
- ההשפעה על תדמית מנהל המחקר החקלאי
- מידת החדשנות

בסופו של דבר המליצו חברי וועדת פיתוח היכולות לממן 5 ימי עיון וסדנאות בסכום כולל של 100,000 ש"ח. ראש המינהל אישר את ההמלצה.

נושאים נוספים בהם דנה וועדת פיתוח יכולות

מוישה פליישמן הציג בקצרה שני נושאים נוספים בהם דנה וועדת פיתוח יכולות בימים אלה:

- מהיכן ניתן להגדיל או לגוון את המקורות התקציביים של חוקרי המנהל?
- כיצד ניתן להנגיש את פעילות "קידום" לחוקרי המנהל?

התקיים דיון קצר בשני הנושאים וסוכם שלאחר שוועדת פיתוח היכולות תשלים את דיוניה יוצגו המלצותיה לחברי המינהל המורחבת של האסטרטגיה.

מפגש 'מעלה החמישה - II'

המפגש השני של הנהלת המינהל (מפגש 'מעלה החמישה - II') יתקיים בתאריכים 18 ו-19 במרץ והפעם - באשדוד. במפגש ישתתפו חברי ההנהלה המצומצמת של המינהל, חברי המינהל המורחבת של האסטרטגיה, מנהלי המחלקות, חברי וועדת פיתוח יכולות ואחרים (יעקב מועלם - חנה רוזנפלד וירון פישמן). במפגש ידונו נושאים שונים הקשורים להתנהלות המדעית של מינהל המחקר החקלאי. בניהם, סיכום הפעילות המחקרית שהתבצעה במינהל בשנת 2017; תוכניות העבודה לשנת 2018; הליך האסטרטגיה; וולקני 2025; ועוד.

רכישות ציודים שאושרו על ידי מינהל האסטרטגיה בשנת 2017

איתמר גלזר דיווח על המצב העכשווי של רכישת הציודים שאושרו על ידי מינהל המורחבת של האסטרטגיה בשנת 2017. הליך הרכישה של חלק מ-15 פריטי הציוד שאושרו כבר הסתיים והם התקבלו ונמצאים בשימוש. שאר הפריטים נמצאים בהליכי רכישה מתקדמים. פריט ציוד אחד לא נרכש עדיין מאחר והמכשיר לא נמצא בייצור מסחרי שוטף, אבל המכשיר הוזמן ויש תקווה שההליך יסתיים בקרוב.

שימוש בציוד מדעי שנרכש מקרן המנהל בשנים הקודמות

איתמר גלזר דיווח על סקר שבוצע בעזרתו של ירון פישמן (האחראי על נהלים ותקנים במינהל המחקר) בו נשאלו מנהל הצב"מ. מנהל היחידה למטבולומיקה והחוקרים האחראים על הציודים שנרכשו מקרן המנהל על מידת השימוש בציוד שרכש. השאלות התייחסו לתקינות הציודים, מספר צוותי המחקר המשתמשים בכל פריט ציוד, מידת השימוש שנעשה בפועל בציוד ועוד. בסך הכל ישנם 51 פריטי ציוד מינהליים. **רשימת הציודים שנרכשו מתקציבי קרן המנהל, המיקום שלהם והחוקרים האחראיים עליהם נמצאת באתר המינהל.** כל חוקרי המינהל יכולים להשתמש בציודים הללו בתיאום עם החוקרים האחראיים.

התברר שהרוב המוחלט (92.3%) של הציודים שנרכשו מתקציבי קרן המנהל תקינים. במרבית המכשירים (40.7%) משתמשים מספר קטן (1-3) של קבוצות מחקר ובמיעוטם (23%) נעשה שימוש על ידי מ-8 קבוצות מחקר או יותר. קבוצות המחקר המשתמשות במרבית המכשירים (66.7%) עושות זאת בתדירות גבוהה (יותר מ-10 בדיקות לשנה) ומיעוטן (11.1% מקבוצות המחקר) משתמשות במכשירים פחות מ-5 פעמים בשנה. ממצאי הסקר לא נותחו עדיין לעומק ולאחר סיום הניתוח יוצגו המלצות אופרטיביות לחברי המינהל המורחבת של האסטרטגיה.

נוהל הרכישה של ציוד מדעי מקרן המנהל בשנת 2018

נערך דיון לגבי הנוהל הרכישה של ציוד מדעי במימון קרן המנהל בשנת 2018. הנוהל עליו החליטה המינהל המורחבת של האסטרטגיה לגבי רכישת הציוד מקרן המנהל בשנת 2018 יועבר לראש המינהל לאישורו. לאחר מכן הוא יפורסם לכלל חוקרי המינהל

רשם: דני שטיינברג